

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla, soudce Mgr. Jana Šmakala a soudkyně Mgr. Jaroslavy Křivánkové ve věci

žalobce: J. B.
zastoupen advokátem Mgr. Jakubem Šťastným,
sídlem Novovysočanská 537/31, Praha,

proti
žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie
Karlovarského kraje,
sídlem Závodní 386/100, Karlovy Vary,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v provedení identifikačních úkonů dne 11. 8. 2022 podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

takto:

- I. Zásah žalované spočívající v tom, že u žalobce byly dne 11. 8. 2022 provedeny identifikační úkony spočívající v sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukálního stěru, pořízení fotografií a pořízení popisu žalobce, byl nezákonný.
- II. Žalovaná je povinna ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku smazat z databázi Policie České republiky osobní údaje specifikované ve výroku č. I tohoto rozsudku.
- III. Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12 050 Kč k rukám

advokáta Mgr. Jakuba Šťastného do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V souzené věci se soud zabýval tím, zda sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukálního stěru, pořízení fotografií a pořízení popisu žalobce bylo přiměřeným postupem policie ve vztahu k tomu, že žalobce byl obviněn ze spáchání závažného protiprávního jednání sexuální povahy vůči dítěti prostřednictvím počítačové sítě.

II. Postup správního orgánu

2. Proti žalobci je vedeno trestní stíhání, neboť byl obviněn ze spáchání provinění sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1, alinea 2, odst. 5 písm. a) trestního zákoníku v jednočinném souběhu s proviněním navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b trestního zákoníku a provinění výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 3 trestního zákoníku pod sp. zn. KRPK-29583/TČ-2022-190070. Žalovaný v souvislosti s trestním řízením získal dne 11. 8. 2022 od žalobce osobní údaje spočívající v sejmutí daktyloskopických otisků, provedení bukálního stěru, pořízení fotografií a pořízení popisu žalobce pro účely budoucí identifikace (dále také „identifikační úkony“) podle § 65 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

III. Řízení před soudem

3. Žalobce s provedenými identifikačními úkony nesouhlasil a brojil proti nim žalobou na ochranu před nezákonným zásahem. Nezákonnost spatřoval v tom, že provedení identifikačních úkonů bylo v rozporu s jeho základními právy zakotvenými v ústavním pořádku ČR a především čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nehledě na to, že samotná právní úprava § 65 zákona o Policii ČR byla v rozporu s ústavním pořádkem ČR. Podrobná úprava provádění identifikačních úkonů je obsažena v interním pokynu policejního prezidenta, který však není veřejně dostupný. Žalobce poukázal i na rozpor právní úpravy s čl. 5 písm. b), c) a e) Úmluvy o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat. Dále měl žalobce za to, že získání identifikačních úkonů nebylo v jeho případě účelné ani důvodné, neboť mu nebyla kladena za vinu žádná násilná trestná činnost. Údajné trestné činnosti se měl dopustit prostřednictvím internetu, nebylo tedy zřejmé, k čemu žalovanému jeho identifikační údaje budou nápomocné. S ohledem na svůj nízký věk shledával jejich uchovávání výrazným zásahem do svých osobnostních práv. Žalobce žádal žalovaného o poskytnutí úředního záznamu, ve kterém by byl zaznamenán projev jeho nesouhlasu s provedením identifikačních úkonů. Úřední záznam mu byl sice vydán, avšak s projevem nesouhlasu proti již provedeným identifikačním úkonům. Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18 ze dne 22. 3. 2022 nepovažoval za přílehlavý na svou věc, neboť v tamní věci se jednalo o nezákonný zásah spočívající v předvolání k provedení identifikačních úkonů, nikoli proti již provedeným úkonům.
4. Žalovaná považovala žalobu za nedůvodnou. K řádnému plnění úkolů žalované je nezbytné, aby k nim měla k dispozici odpovídající prostředky. Provedení identifikačních úkonů vůči žalobci, který v té době byl již v procesním postavení obviněného, byl jedním z těchto legitimních prostředků. Postup podle § 65 zákona o Policii ČR lze i s ohledem na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 7/18 považovat za ospravedlnitelný a přiměřený.

V souvislosti s trestním řízením žalobce je nyní zpracováván znalecký posudek z oboru zdravotnictví, specializace dětské psychiatrie a dětské klinické psychologie. Žalovaná navrhl soudu, aby vyčkal s vydáním rozhodnutí ve věci, neboť byla přesvědčena, že znalecký posudek potvrdí nutnost provedení identifikačních úkonů vůči žalobci.

IV. Posouzení věci

5. Žaloba je důvodná. Provedení identifikačních úkonů ze strany policie formálně odpovídalo textu § 65 zákona o policii, v řízení před soudem však nevyšlo najevo, k čemu tyto úkony ve skutkových poměrech případu žalobce měly sloužit. Za toho stavu byl postup policie plošný a z hlediska zásahu do práv žalobce nepřiměřený.

Potřeba přiměřenosti identifikačních úkonů

6. Podle § 65 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR může policie při plnění svých úkolů snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu.
7. Setrvalá judikatura správních soudů v této souvislosti uvádí, že policie nemůže k provádění identifikačních úkonů bez dalšího přistoupit u každého případu podezření či obvinění z úmyslného trestného činu, neboť nelze obecně připustit postup správních orgánů směřující k plošnému shromažďování identifikačních údajů (srov. rozsudky NSS č. j. 3 As 335/2017-33 ze dne 19. 4. 2018, č. j. 1 As 13/2017-93 a ze dne 13. 12. 2017). Kritérii posouzení přiměřenosti je mimo jiné *povaha trestné činnosti, doba, která od spáchání trestného činu uběhla, věk pachatele a síla podezření*, v případě, že dosud nebyl ze spáchání trestného činu usvědčen. K těmto kritériím správní soudy také uvedly, že *sama osoba pachatele, způsob páčání trestné činnosti, jeho trestní minulost a konkrétně zjištěné okolnosti musí podpořit závěr o tom, že opakování trestné činnosti naopak hrozí či je lze očekávat a uchování vzorků DNA či jiných osobních údajů je pro posouzení této hrozící trestné činnosti významné* (srov. rozsudek NSS č. j. 5 As 254/2019-49 ze dne 18. 5. 2022). Tyto závěry dosud nebyly překonány, a to ani nálezem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 7/18 (srov. rozsudky NSS č. j. 5 As 254/2019-49 ze dne 18. 5. 2022, č. j. 10 As 300/2022-20 ze dne 28. 11. 2022).
8. Uvedené plyne nejen z povahy obecného požadavku minimalizace zásahů do (základních) práv, ale též ze samotné zákonné úpravy zákona o policii ČR [např. jeho § 11 písm. c)]. Podle § 65 odst. 5 zákona o Policii ČR je totiž zájem na držení získaných osobních údajů u policie odůvodněn pouze tím, že jejich zpracovávání je nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Pakliže jejich zpracování nezbytné není, musí být tyto údaje vymazány. To platí tím spíše, pokud zájem na jejich zpracování není dán ani před prvotním získáním osobních údajů (provedením identifikačních úkonů).

Identifikační úkony v poměrech případu žalobce

9. V souzené věci nebylo sporné, že § 65 zákona o Policii ČR formálně dovoloval provedení identifikačních údajů u žalobce, který byl obviněn ze spáchání úmyslného trestného činu (provinění). Policie tedy tyto úkony provést mohla. Je však jinou otázkou, zda je provést

měla s ohledem na požadavek přiměřenosti.

10. Ze samotného postupu policie přímo neplyne, jaké důvody ji vedly k provedení identifikačních úkonů. To je ovšem běžné: úvahy policie o přiměřenosti provedení identifikačních úkonů obvykle nebývají vyjádřeny dříve než právě v řízení před soudem. Přiměřenost postupu policie podle § 65 odst. 1 zákona Policii ČR tak soud hodnotí na základě skutečností zjištěných až v řízení o žalobě, a činí tak obvykle na základě obsahu soudního spisu a vyjádření žalovaného. Za tím účelem soud žalovaného seznámil s požadavky aktuální judikatury, kritérii posouzení významnými pro rozhodnutí soudu a umožnil mu uplatnit konkrétní argumentaci (srov. § 36 odst. 1 s. ř. s., přiměřeně § 49 odst. 4 s. ř. s.).
11. K tomu lze říci, že údajná protiprávní činnost žalobce je obecně svou povahou závažná, neboť měla směřovat proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a vůči dítěti. Žalobce tedy měl ohrozit velmi cenný právní statek, nadto vůči zranitelné osobě. Potírání pornografie je zároveň mezinárodněprávní povinností České republiky, a to zcela u pornografie dětské (srov. čl. 1 a 2 písm. c) Opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie publ. pod č. 74/2013 Sb. m. s.), a také u obchodu s obecnou pornografií (srov. Úmluvu o potlačování obchodu s necudnými publikacemi a jich rozšiřování publ. pod č. 96/1927 Sb. ve spoj. s čl. 5 odst. 2 ústavního zákona ČNR č. 4/1993 Sb., o opatřeních souvisejících se zánikem ČSFR). Skutečnosti, že se protiprávní činnosti měl žalobce dopustit jako mladistvý, soud nepřikládal při hodnocení její závažnosti význam. Zvláštní ohled, který trestní předpisy berou na protiprávní činnost mládeže, je nerozhodný z hlediska povinností policie a zájmu společnosti na předcházení a odhalování trestné činnosti. Je tedy nerozhodný z hlediska účelu § 65 zákona o Policii ČR.
12. S ohledem na obsah listin trestního spisu poskytnutých pro účely řízení o nynější žalobě pak soud konstatuje, že doba od spáchání údajného protiprávního činu je zanedbatelná a síla podezření značná. Ke skutku mělo dojít nejméně v březnu a dubnu 2022 a není zřejmé, že by žalobce samotný skutek nějak zvláště popíral, resp. že by popíral zjištění, z nichž je dovozován. Jinou věcí je samotná trestněprávní kvalifikace skutku a dostatečnost skutkových zjištění. To náleží hodnotit orgánům činným v trestním řízení a správní soud do toho nemůže (a ani nemíni) zasahovat. Stručně řečeno, podklady poskytnuté policií vypovídají o tom, že pro účely provedení identifikačních úkonů měla policie dostatečné silné podezření, že se žalobce dopustil skutku, který je úmyslným trestným činem.
13. V řízení o žalobě však soud nezjistil, a žádná ze stran to ostatně ani netvrdila, že by hrozilo opakování údajné trestné činnosti či bylo možné je očekávat. Stejně tak soud nezjistil, jaké užití pro policii mohou mít získané osobní údaje žalobce, pokud by trestnou činnost měl opakovat.
14. Předně je třeba uvést, že hrozbu opakování protiprávní činnosti ze strany žalobce žalovaná netvrdila. O možné hrozbě opakování činu tak vypovídá toliko nízký věk žalobce: opakování činu je fakticky schopen a může na něm mít i zájem. O reálné hrozbě opakování to ovšem nijak nevypovídá. Žalovaná v řízení před soudem také odkazovala na to, že stále opatřuje další podklady pro trestní řízení. Mezi ně patří i znalecký posudek, který soudu doložila až po vyhlášení rozsudku. K tomu soud pouze uvádí, že nevyčkal na tento posudek a rozhodl o věci samé, neboť posudek nemohl odůvodnit přiměřenost provedení identifikačních úkonů dne 11. 8. 2022 a do jeho vyhotovení ani zpracování získaných osobních údajů žalobce. Do předložení posudku v trestním řízení nijak nevyšlo

najevo, že by opakování trestné činnosti žalobce hrozilo. (Protože tento posudek nebyl podkladem pro rozhodnutí, soud jej nehodnotil a proto se ani nevyjadřuje k tomu, zda hrozba opakování trestné činnosti vyšla najevo po předložení posudku.)

15. Kromě nezjištěné hrozby opakování trestné činnosti pak není ani zřejmé, jak by získané osobní údaje mohly přispět k posouzení stávající údajné trestné činnosti žalobce či přispět k předejití či odhalení budoucí trestné činnosti žalobce.
16. Trestná činnost žalobce totiž měla spočívat v tom, že lstí a pod skrytou identitou vylákal prostřednictvím počítačové sítě necudné fotografie a videa od své známé, dívky ve věku 14 let. I kdyby k opakování této činnosti došlo nebo mělo dojít, soudu není jasné, k čemu při předcházení či odhalování této či obdobné činnosti bude policie nezbytně potřebovat daktyloskopické otisky, profil DNA na základě bukalního stěru, či pořízené fotografie a popis žalobce. Jakkoliv to soud nemůže vyloučit, nejeví se to jako pravděpodobné (a přes poučení ze strany soudu to žalovaný konkrétně netvrdil). Z listin předložených v řízení o žalobě ostatně nijak neplyne, že by vyšetřování nyní stíhaného skutku žalobce bylo založeno i na užití některého osobního údaje, který policie získala podle § 65 zákona o Policii ČR.
17. Za tohoto skutkového stavu v řízení o žalobě nebylo zjištěno, že by sama osoba žalobce, způsob páchaní údajné trestné činnosti, jeho trestní minulost a konkrétně zjištěné okolnosti podporovaly závěr o tom, že opakování trestné činnosti hrozí a že by pro posouzení takové hrozící trestné činnosti mohlo být významné uchování vzorků DNA, daktyloskopických otisků, fotografie a popisu žalobce. Soud tak nezjistil, že by provedení identifikačních úkonů a následné zpracování osobních údajů bylo nezbytné pro plnění úkolů policie předvídaných v § 65 zákona o Policii ČR. Identifikační úkony se tudíž jeví jako nepotřebné a nepřiměřené.

V. Závěr

18. Veden výše uvedenými úvahami dospěl soud k závěru, že žalovaný provedením identifikačních úkonů a následným zpracováním získaných osobních údajů nezákonně zasáhl do práv žalobce. Z toho důvodu konstatoval, že provedení identifikačních úkonů u žalobce dne 11. 8. 2022 bylo nezákonné. Společně s tím soud přikázal, aby žalovaná obnovila stav před zásahem, tedy aby získané osobní údaje smazala z databází Policie České republiky.
19. Procesně úspěšný žalobce má vůči neúspěšné žalované právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).
20. Náhrada nákladů řízení před soudem se skládá z odměny za tři úkony právní služby po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu (převzetí a příprava zastoupení, žaloba jako podání ve věci samé, replika k vyjádření žalované) a jeden úkon právní služby po 1 550 Kč podle § 11 odst. 2, 3 advokátního tarifu (návrh na osvobození od soudního poplatku). Na náhradě hotových výdajů náleží 1 200 Kč za čtyři režijní paušály.
21. Celkově tedy náhrada nákladů řízení dosahuje výše 12 050 Kč. Tuto částku je žalovaná povinna uhradit k rukám zástupce žalobce Mgr. Jakuba Šťastného do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze do dvou týdnů od jeho doručení podat kasační stížnost u

Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. prosince 2022

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu